

**Asim
Yadicar**

DÜNYA

Nə siğala, ne tumara ehtiyacı var,
Ha siğalla, ha tumarla - kələkdi dünya.
İblislərə iblis kimi görünür elə,
Mələklərin gözlərində məlkədə dünya.

Atdan düşüb atlananlar düşəcək atdan,
Odda yanılıq qovrulanlar qacaq oddan.
"Mənəm" - deyən çox kişilər çıxacaq yaddan,
Ələnəcək bircə - bircə, ələkdi dünya.

Bülbül kimi dil - dil öter - dil çata bilməz,
Deli - dolu dağ çayırdı - sel çata bilməz,
Tozanaqlı bir atlidi - yel çata bilməz,
Hərdən yorğun bir qarıdı, ipəkdi dünya.

İskəndərtək zülmətlərə yol açanı var,
Rüstəm Zaltək meydانlarında qol açanı var,
Qocası var, cavanı var, dil açanı var,
Şair demiş: bəzən sərtdi, kövrəkdi dünya.

Xeyir doğar, şer çıxarar yolların üstə,
Dilliləri dil çıxarar lalların üstə.
Vaxtsız tökər kallarını kalların üstə,
Çəxri tərəfə fırlanan bir fələkdi dünya.

Söz deyirəm oyalayır sözümüz oyur,
Barmağını qoşa tutur - gözümüz oyur.
Əyriləri başa çəkir, düzümü oyur.
Qollarımı sarımağa bələkdi dünya.

Min fitnəsi, min feli var uymaq olmayırlar,
Özü qonaq - qaralıdı, qonaq olmayırlar.
Acısı da şirin dadır - doymaq olmayırlar
Dərd - səriylə balla dolu pətekdi dünya.

Sənə, mənə dərdi tanış, kədəri tanış,
Dörd bir yana çapçıqımız kəhəri tanış,
Ayi, günü, hər axşamı, səhəri tanış
Bərk tutmuşuq etəyindən - etəkdi dünya.

Duyusuzlar duya bilmir- duyusunu vardır,
Tanrı qurub, pozulmayan qurğusu vardır.
Ürək kimi döyüñür o, vurğusu vardır,
Ürəkliyə, ürəksizə ürəkdi dünya.

ULU CAVID

Ulu dünya, gidi dünya yenə də öz gərdişində,
Mələkləri öz işində, ibisləri öz işində,
Neçə - neçə mərd oğulu təngənəfəs at dösündə,
Bu da belə bir zamandı, bir dövrəndi, ulu Cavid!

Əyilməyen başı vurdur zəmanənin sərt qılıncı,
Dərd üstünə dərd getirdi namərdərin dərd qılıncı,
Enənde də başımıza enəydi kaş mərd qılıncı,
Ona görə dərdin böyük, bağın qandi, ulu Cavid!

Cənnətinin cəhənnəmə döndərənin özü hanı?
Od oğlunu buzlqlara göndərənin özü hanı?
Səni taxtdan salan kəsin, endirənin özü hanı?
Başdan - başa dünya özü burulğandı, ulu Cavid!

Sən ki göyər övladıydın, səmalardan enməz idin,
Əqidənin qulu idin, məsləkindən dönməz idin.
Əbədiyyət günaşyidin, elə - belə sönmez idin,
Sən - gürəşin yolun keşən çən - dumandı ulu Cavid!

Boynu tükdən nazik olub edaletin, həqiqətin,
Əyiməzlik simvoludur dəyanətin, cəsarətin.
Sonu yoxmuş cınayətin, sonu yoxmuş xəyanətin,
Məhəbbətin, sədəqətin bir ümmandı, ulu Cavid!

Bükülməzdır haqqın qolu - min bir yerdən bursalar da,
Xeyir şərə boyun əyməz min bir fitnə qursalar da,
Mədlər mərdək yaşıyacaq ləp boynunu vursalar da,
Bu özü də bir sinaqı, imtahandi, ulu Cavid!

Biri enir, biri qalxır - nərdivandi həyat özü,
Səndürülən ocaqlar var, kül altında qalıb közü.

Gur işqli səhərlərə dikilibdi nurlu gözü,
Hər döyüñən qalib çıxan qəhrəmandı ulu Cavid!

Hansı yolla getmiş idin, neçə geldin - yoluna bax,
Kimlər yatır sənlə qoşa - sağına bax, soluna bax.
Miskinaz tək el anası, Ərtoğrul tək oğluna bax,
Cəfakeslər cəfakesi, o, Turanlı, ulu Cavid!

Necə varsan elə qaldın - daha ötkəm, daha mağrur,
Əbədiyyət yolcususan qəlbində od, gözdə qürur.
Əyilməzlik simvolusun, qazancın bu haqqın budur,
Sənət yolu bir işqli kəhəşəndi ulu Cavid!

TÜRKÜN GÜCÜ

Mən desəm ki, almanlar ağılı millətdir, verin dünyani almanlar idarə etsin, milliyətçə alman olduğunu üçün məni qinayarlar, odur ki, deyirəm: "Dünyanı verin türklər idarə etsin, çünkü türklər on ədalətlili və insaflı millətdir".

HEGEL Alman filosofu

Haqq, ədalət pozulur
dünyanın hər yerində,
Belə getsə qopacaq
dünya öz mehvərindən...
Zamanın ağrıları
gah üzdə, gah dərində,
Bu dərələrin əlacı
Türk oğlu türkdə ancaq,
Dünyanı dərddən, qandan
ancaq türk qurtaracaq!

Çalın-çarpaz dağ çəkib
dünyanın sinəsinə,
Zalımlar axıdılırlar
su yerinə qan yenə,
Çoxu deyir: dünyanın
dərdi qalmayıb mənə.
Dünyanın dərdi, qəmi
hele də qucaq-qucaq,
Dünyanı dərddən, qandan
ancaq türk qurtaracaq!

Haqq, ədalət deyirik! -
ədalət türkdə olur,
Hünər, qeyrət, cəsarət,
dəyanət türkdə olur,
İnsanlıq mərhəmət,
məhəbbət türkdə olur,
Əbədidir, sönməzdir
türkün çatıldığı ocaq,
Dünyanı dərddən, qandan
ancaq türk qurtaracaq!

Min illərdir ucalır
dünyada türkün səsi,
Gündoğanla günbatan
Türk yurdunu, düşərgəsi,
Hər eldə, hər qitədə
oxunur Türk nəğməsi.
Bu nəğmənin xalında
xoşdur həyat, yaşamaq,
Dünyanı dərddən, qandan
ancaq türk qurtaracaq!

Metesi, Atillası,
Tüymuru, Çingizi var,
Tarixin yaddasında
Türk möhürü, izi var,
Türk ədalət sevəndir -
öz hökmü, öz sözü var.
Atatürk, Heydər olub
yolunda işiq, mayak,
Dünyanı dərddən, qandan
ancaq türk qurtaracaq!

Türk qoymaz ki, kimsənin
haqqı yeyilə, itə,
Haqsızlıq cayır kimi
arta, hər yerdə bitə.
Tənrisin sevəndi Türk,
səcdə eyleməz bütə.
Vüqarda, əzəmətdə
Türk özü də dağdı, dağ,
Dünyanı dərddən, qandan
ancaq türk qurtaracaq!

Türk uyğur, qaraqalpaq,
qaqauz, türkmən, qazax...

Milyon-milyon türk oğlu
güvenibdir haqqə bax,
Adı ayrı olsa da,
soyları bırdırancaq,
Bir kökdən qidalanır,
güc alır neçə budaq,
Dünyanı dərddən, qandan
ancaq türk qurtaracaq!

Dünya Türkə qənim yox,
dost olsa, qardaş olsa,
Ağrı-acılarına,
dərdinə sirdəş olsa,
İnsanların qəlbini
sevgi, məhəbbət dolsa,
Türk bütün insanlığa
ağar xoş üzlə qucaq,
Dünyanı dərddən, qandan
ancaq türk qurtaracaq!

HƏR ŞEYİN SONU VAR...

Hər şeyin sonu var həyatda, güllüm.
Əbədi deyil ki, gülüş də, qəm də.
Belə qalmayacaq, quruyaqdır.
Qəmli gözlərində görünən nəm də.

Gecəli - gündüzlü dünyamız kimi
Qəmin, sevincin də iki üzü var.
Ağlayan ömürlük ağlamayacaq.
Hər gün gülən kəs də bir gün ağlayar.

Bir azca kədər qat gülüşlərinə,
Sevinc payının olsun kədərində də.
Axşamlar günəşli səhəri düşün,
Gecəni unutma səhərində də.

Həyat var ilanın zəherində də,
Zəherdə qoşadır həyatla ölüm.
Sevincin bir ucu qəmə doğrudur,
Qəmin sonunda da sevinc var, güllüm.

Hər şeyin sonu var həyatda, güllüm.
Əbədi deyil ki, gülüş də, qəm də.
Gecəli - gündüzlü dünyamız kimi
Qəm, sevinc qoşadır ürəyimizdə.

YOXDU

Bütün əzizlərimin əziz xatirəsinə

Bir vaxt necə bəxtəvardım,
Xoşbəxtlikdə tayım yoxdu...
Ata, ana, qardaş sağdı...
...Ta onları ayım yoxdu.

İpəkdi ana ürəyi,
Oğul, qız idi gərəyi,
Sandığında gizlətdiyi
Əziz, şirin payım yoxdu...

Dərd sinədə düyün-düyün,
Hər şeyə son qoydu ölüm...
Qabağına yüyürdüüm,
Əmim, qoşa dayım yoxdu...

Nə küsdük, nə də incidik,
Yer biləndi böyük, kiçik...
Üç bacı, üç qardaş idik,
Kəsirdi...tam sayım yoxdu...

Ata, ana, əmi getdi,
Xala, dayı, bibi getdi,
Biçildi bir zəmi getdi,
Qardaşsız İl, ayım...yoxdu...

Köcüb neçə dost-tanışım,
Eh... nə qaldı... nə danışım.
Dünyaya küsüm, barışım?
Yaşamağa hayım yoxdu...

BU QADIN SEVGİSİZ NECƏ YAŞAYIR...

Elə bil ölübüdə qadınlıq hissi,
Bir cansız bədəndir yeriyir elə.
Min yol dil tökürmə, yalvarıram mən,
Susur, qara daştək kiriyir elə,
Bu qadın sevgisiz neçə yaşayır?

Elə bil zəmanət adamı deyil,
Bir kəsə, kimsəyə youuşmur niyə?

Nədir bu dünyada arzun, istəyin?-
Heç kəs bu qadınдан soruştur niyə.
Bu qadın sevgisiz necə yaşayır?

Bilmirəm, köksündə ürəyi varmı,
Ya bir daş gəzdirir ürək yerinə?
Min bir söz deyirsən, bu qulağından
Alır, o birindən ötürür yenə,
Bu qadın sevgisiz necə yaşayır?

Üşyan eyləyirəm bu yerə, göye,
Səsim nə yaxına, uzağa çatır.
Mənim bu gözələ bir sözüm yox ki,
Sadəcə ərkim bir qınağa çatır,
Bu qadın sevgisiz necə yaşayır?

Dərdini bir dağa, bir daşa söyle,
Bəlkə dağ da, daş da mum ola bildi.
Od düşdü daşların soyuq qəlbini,
Bəlkə daşlar belə qum ola bildi,
Bu qadın sevgisiz necə yaşayır?

BİR GÖZƏL ƏYLƏŞİB ÜZÜ QİBLƏYƏ

Bir gözəl əyləşib üzü qibleyə,
Qibləmi səhv salıp ona baxıram.
Qorxuram görənlər qınaya məni,
Gah ona, gah da ki, yana baxıram...

Gözələ Mədinəm, Məkkəm demişdi,
Sanmayın Vaqif də səhv eyləyibdi.
Gözələ Məkkəmdi deyən şairi
Allahın özü də əfv eyləyibdi...

Sanmayın qiblədən üz çevirmişəm,
Qibləyə baxanın heyranıyam mən.
Tanrım bağışlayalar günahlarımı,
Qible heyranının qurbanıyam mən...

Bir gözəl əyləşib üzü qibleyə,
O, qibleyə baxır, mən ona bu gün.
Elə heyran-heyran baxıram ona
Dünya da yadımdan çıxıb büsəbtün.

Harda gözəl durub- o yer qiblədir,
Şairlər qibləsin tez tapıbdilar.
Qible deyildirsə gözəllər, onda
Şairlər haradan söz tapıbdilar?

Ey böyük Yaradan, keç günahımdan,
Qible də sənində, gözəl də sənində.
Səcdəyə durmuşam yaratdığına,
Özün de, günahı nədir bəndənin?

YER ÜZÜNDƏ BELƏ GÖZƏL YOXDU, YOX

Yer üzünde belə gözəl yoxdu, yox,
Göydən enmiş məlekmidir yoxsa o.
Gözəl qızlar vallah eylər pərəstiş,
Hansı qızın qarşısına çıxsa o.

Təbəssümüçiçək açıb üzündə,
Gözərinin ateşində yanır.
Bir əzizim, doğmam deyil dünyada
Niyə onu qəlbime dəst sanıram.

Onu görcək ləl oluram elə bil,
Dil-dil ötən dilim susur, kiriyr.
Min naz satır yeriyəndə yolları,
Baxın, görün nə naz ilə yerir!

Her gülüşü, təbəssümü işveli,
Nazı ilə bu dünyaya naz satır.
Cürətim yox bircə kəlmə söz deyim,
Ürəyimi misra-misra oynadır.

Mən olaydım kaş bu gülün bağbanı,
Kaş bu gülü bağçasından dərərdim.
Əsməseydi qocalığın yelləri
Ürəyimi bu gözələ verərdim.